TRIBUNAL GHALL-INVESTIGAZZJONI TA` INGUSTIZZJI

IMHALLEF

ONOR. C. FARRUGIA SACCO B.A., LL.D.

Rikors Numru: 1093/97

George Diacono

vs

Direttur Awtorita` Nazzjonali tax-Xoghol u b' digriet tal-25 ta' Frar, 2000 Chairperson Awtorita` Nazzjonali tax-Xoghol

Illum 12 ta' Frar, 2001.

It-Tribunal,

Ra r-rikors li bih ir-rikorrent wara li ppremetta illi bejn id-9 ta' Mejju 1987 u l-15 ta' Mejju 1995, u b' mod aktar preciz fi jew ghall-habta ta' bejn l-1992 u l-1993 huwa sofra ingustizzja f'li ma thallasx beneficcji socjali.

Illi l-fatti tal-kaz huma fil-qosor kif gej:-

Illi r-rikorrent gie mixli mill-Awtorita` Nazzjonali tax-Xoghol, li kien qieghed jahdem bhala self employed u li kien qieghed ukoll ihaddem lil haddiehor mieghu, u li dan sar meta huwa kien qieghed jirregistra ghax-xoghol u waqt li hu ukoll kien qieghed jircievi beneficcji socjali.

Dan il-kaz kien tressaq il-Qorti, u billi irrizulta li ma kienx hemm provi, kien gie lliberat minn din l-akkuza.

Min mindu saret l-akkuza sa ma nghatat is-sentenza tal-Qorti, ghaddew xi disgha xhur. Tul dan iz-zmien twaqqfulu l-beneficcji socjali kollha.

Wara li nghatat is-sentenza, rega' beda jithallas il-beneficcji socjali kollha, izda baqa' ma thallasx tad-disa' xhur li kien ghamel jistenna sa kemm inqatghet is-sentenza mill-Qorti.

Huwa applika ghal dawn il-flus diversi drabi izda billi l-Awtorita` Nazzjonali tax-Xoghol ma laqghatx it-talba tieghu, wara li kien gie illiberat mill-Qorti, dawn il-flus qatt ma nghatawlu.

Ghaldaqstant huwa jhoss li saret ingustizzja mieghu u sofriet danni finanzjarji billi gie mcahhad min dawn il-flus ingustament.

Illi huwa kien bi hsiebu jgib biex isostni l-ilment tieghu lix-xhieda murija fl-elenku hawn anness li jindika ghar-rigward ta' kull xhud dawk il-fatti li r-rikorrent bi hsiebu jgib prova dwarhom bix-xhieda tieghu.

Ghaldaqstant, ir-rikorrent talab lil dan it-Tribunal li jisma' u jiddeciedi dwar dan l-ilment skond l-Att ta' l-1997 dwar it-Tribunal ghall-Investigazzjoni ta' Ingustizzji, u li jinghata rimedju billi jigi ordnat illi jithallas ta' dawk id-9 xhur beneficcji socjali li tnaqqsulu ingustament, jew inkella jekk dan ir-rimedju ma jistax jinghata, li jigi ordnat li jithallas kumpens f'ammont ta'.

Ra l-elenku tax-xhieda tar-rikorrent.

Ra r-risposta ta' l-intimat, ic-Chairman ta' l-Awtorita` Nazzjonali tax-Xoghol, li ecepixxa:

Illi preliminarjament it-talbiet fir-rikors jaqghu barra l-gurisdizzjoni ta' dan it-Tribunal *ratione materiae* stante illi ma jirrigwardawx hatriet, promozzjonijiet jew trasferimenti ta' ufficcjali pubblici jew ta' korp imwaqqaf b'ligi, dhul fl-impjieg, jew licenzji jew permessi mehtiega bil-ligi u dan a tenur ta' l-art 6 (1) ta' l-Att VIII ta' l-1997.

Illi subordinament u minghajr pregudizzju ghas-suespost ir-rikorrent ghandu dan li gej xi jghid:-

Illi l-proceduri li gew intavolati quddiem il-Qorti tal-Magistrati bhala Qorti ta' gudikatura kriminali huma totalment separati mill-proceduri li ttiehdu quddiem l-Awtorita` Nazzjonali tax-Xoghol li tiffunzjona f' ambitu Civili.

Illi l-provi li ngiebu quddiem l-Awtorita` Nazzjonali tax-Xoghol, meta ir-rikorrent appella mid-decizjoni tal-Korporazzjoni tax-Xoghol u Tahrig ghall-kancellament ta' ismu ghal sitt xhur mill-ewwel parti tar-registru peress illi hu instab jahdem meta kien qieghed jirregistra ghax-xoghol, kienu sufficjenti biex l-istess Awtorita` tikkonferma l-kancellazzjoni fuq riferita.

Illi wara li ghaddew is-sitt xhur fuq menzjonati ir-rikorrent kellu kull opportunita` li japplika sabiex ismu jerga` jiddahhal taht l-ewwel parti tar-registru.

Illi inoltre a tenur ta' l-Art 4 4(2) (e) ta' l-Att dwar is-Servizzi ta' Impjieg u Tahrig id-decizjonijiet ta' l-Awtorita` dwar kull appell maghmul taht l-istess Att huma finali.

Ghaldaqstant ir-rikorrent talab illi fl-ewwel lok it-Tribunal joghgbu jiddikjara illi ma ghandux gurisdizzjoni *ratione materiae* u fit-tieni lok jichad it-talbiet tar-rikorrent.

Ra l-lista tax-xhieda tal-intimat.

Ra l-atti kollha tal-kawza.

Sema’ l-abili difensuri.

Ra n-noti tal-osservazzjonijiet.

Ikkunsidra

Illi din id-ddecizzjoni tirrigwarda l-eccezzjoni tal-intimat li l-ilment tar-rikorrent jaqa’ barra l-kompetenza tat-Tribunal ***ratione materiae.***

L-ilment tar-rikorrent hu bazat fuq il-fatt li hu ma thallasx ta’ beneficcji socjali. Hu talab rimedju “li jinghata rimedju billi jigi ordnat illi jithallas ta’ dawk id-9 xhur beneficcji socjali li tnaqqsulu ingustament”.

Fil-kawza quddiem it-Tribunal fl-ismijiet “Joseph Barbara vs Med Serv Limited et” deciza fl-10 ta’ Mejju, 1999 it-Tribunal qal:

“Illi hu opportun li l-ewwel nett it-Tribunal jezamina jekk hux kompetenti jiehu konjizzjoni tal-ilment tar-rikorrent. Hawn wiehed irid bil-fors jaghmel referenza ghall-artikolu 6 (1) tal-Att VIII tal-1997. Dan jghid:

“6. (l) It-Tribunal ikollu s-setgha li jisma' u jaqta' dwar kull ilment miktub li jsir minn persuna li tallega li tkun garrbet ingustizzja b'konsegwenza ta’ xi distinzjoni, eskluzjoni jew

preferenza indebita li tkun saret jew inghatat bi hsara ghaliha, jew ta' xi inkapacita’ jew restrizzjoni li kellha ggarrab, b'xi azzjoni mehuda minn xi wahda mill-persuni li ghalihom japplika dan 1-Att dwar kull wiehed minn dawn li gejjin:

(a) hatriet, promozzjonijiet jew trasferimenti ta' ufficjali pubblici;

(b) hatriet, prornozzjonijiet jew trasferimenti ta' membri, ufficjali jew impjegati ta' xi korp imwaqqaf b'ligi;

(c) dhul fl-impieg;

(d) licenzi jew permessi mehticga bi1-ligi;

(e) kull haga ohra li tista' tigi approvata b'rizoluzzjoni tal-Kamra tad-Deputati.

F’dan l-istadju hu importanti li wiehed jezamina dak li hu mehtieg biex ilment ikun tal-kompetenza tat-Tribunal. Minn ezami ta’ l-art 6 (1) jirrizulta li l-***ewwel rekwisit*** huwa li jrid ikun hemm ilment bil-miktub; dan sar mir-rikorrent.

Sekondarjament ir-rikorrent irid jallega li garrab ingustizzja. Dan ukoll gie allegat mir-rikorrent.

It-tielet element hu li din l-ingustizzja tkun b'konsegwenza ta' xi distinzjoni, eskluzjoni jew preferenza indebita li tkun saret jew inghatat bi hsara ghaliha, jew ta' xi inkapacita' jew restrizzjoni li kellha ggarrab. Dan l-element jinsab allegat ukoll fir-rikors in ezami.

Ir-raba' rekwisit hu li l-imsemmija ingustizzja tkun saret b'xi azzjoni mehuda minn xi wahda mill-persuni li ghalihom japplika dan l-Att.

Il-hames element hu li l-ingustizzja allegata mir-rikorrent tkun dwar wiehed mill-paragrafi (a) sa (d) imsemmija.

Hawnhekk wiehed bil-fors ikollu jaghmel il-kummenti segwenti. L-Att VIII tal-1997 ghandu hafna partijiet li jixbhu u huma bazati fuq l-Att XV tal-1987. Infatt l-istess artikolu 6 ta' dak l-att kien jitkellem dwar is-setghat tal-Kummissjoni. Issa f'dak l-artikolu 6 fil-parti finali tieghu kien jinghad " u b'mod partikulari izda bla hsara ghall-generalita' ta' dak imsemmi qabel, il-Kummissjoni tista' tinvestiga dak l-ilment dwar kull wiehed minn dawn li gejjin:…" Fl-Att VIII tal-1997 pero' kull ma jinghad hu "dwar kull wiehed min dawn li gejjin:.." u ghalhekk il-legislatur f'dan il-kaz kien aktar restrittiv. Il-lista imsemmija mill-legislatur hija wahda ta' portata espressa u mhux wahda indikattiva ghalkemm naturalment trid issir l-interpretazzjoni gusta taghha kif infatti ser jinghad aktar l-isfel.

L-artikolu 6 (1) (a) jirreferi ghal hatriet, promozzjonijiet jew trasferimenti ta' ufficjali pubblici u ghalhekk mhux applikabbli ghar-rikorrent. L-artikolu 6 (1) (b) jitkellem dwar hatriet, promozzjonijiet, jew trasferimenti ta' membri, ufficjali jew impjegati ta' xi korp imwaqqaf b'ligi… L-artikolu 6 (1) (c) jirreferi ghal dhul fl-impieg u hu manifest li ma jirrigwardax il-kaz in ezami. Lanqas ma hu applikabbli l-artikolu 6 (1) (d) li jitkellem dwar licenzi jew permessi mehtiega bil-ligi…

L-istess pricipju gie applikat fil-kazi deciz mit-Tribunal fil-kaz ta' Godfrey Harnsworth vs Kalaxlokk Company Limited deciz 11 ta' Mejju, 1998 li kien jikkoncerna hlas ta' allowances mhux konnessi ma' xi hatra jew promozzjoni, fil-kaz ta' Anthony Vella vs Kalxlokk Company Limited deciz fit-22 ta' Gunju, 1998 li kien jikkoncerna Bonus kif ukoll allowances", fil-kaz ta' George Debono vs Kap Kmandant vs Forzi Armati ta' Malta deciz fit-28 ta' Ottubru, 1998 fil-parti li kienet tikkoncerna l-ghoti ta' medalja, fil-kaz ta' Kenneth Abela vs Chairman Malta Drydocks deciz fit-12 ta' Jannar, 1999, li kien jikkoncerna kwistjoni dwar leave, J Schembri vs Air Malta deciz fit-3 ta' Marzu, 1999 li kien jikkoncerna nuqqas ta' hlas ta' paga.

Differenti hu l-kaz ta' "Downgrading" li ghalkemm ma jissemmix specifikament dan it-Tribunal qiesu bhal ta'

kompetenza tieghu fil-kawza fl-ismijiet M. Micallef vs Malta Shipbuilding Company Limited deciza fl-4 ta' Marzu 1999 minhabba li dan hu l-oppost ta' promozzjoni."

Issa beneficcji socjali ma jissemmw imjkien fl-Att VIII tal-1997. It-Tribunal ma jistax jifhem l-immaginazzjoni tant fertili tar-rikorrent li fin-nota tal-osservazzjonijiet tieghu irid iqis nuqqas ta' hlas ta' beneficcji socjali jistghu jitqiesu bhala "dhul fl-impieg". Dan l-ilment ghalhekk ma huwiex ta' kompetenza ta' dan it-Tribunal.

Jilqa' l-ewwel eccezzjoni tal-intimat.

Spejjez kontra r-rikorrent.